

Solsort
Turdus merula
Kvørkveggja
Blackbird

Solsort yngler over hele Europa og regnes som en af Europas almindeligste fugle. I Nordvesteuropa yngler solsort talrigt på De Britiske Øer, Færøerne og i Skandinavien. På Island er i nyere tid etableret en lille ynglebestand. Mange europæiske solsorte er trækfugle, og jo længere mod nord og øst, jo større andel trækker. Solsortens bestand og udbredelse er vokset meget i det 20. århundrede, og fra at være en sky skovfugl er den blevet en almindelig byfugl. På Færøerne er solsorten en sjælden trækgæst i midten af 1800-tallet (Müller 1862). I 1940'erne beskrives de første ynglefund: Streymoy 1947-49 og Kunoy 1947-49 (Salomonsen 1963), og i midten af 1960'erne er den en sjælden ynglefugl og almindelig gæst uden for yngletiden (Joensen 1966). I dag er solsort en almindelig ynglefugl på Færøerne med en bestand på omkring 500 par, og bestanden er tilsyneladende voksende. Den er også en almindelig træk- og vintergæst på øerne.

Mærknings- og genmeldingsdata

281 solsorte er ringmærket på Færøerne, fordelt på 12 lokaliteter (fig. 2), men flest på Nólsoy (201), i Klaksvík, Borðoy (39) og i Tórshavn (21). Den første var i 1963 (Mikladalur, Kalsoy), og flest er mærket i 1995 (30), 1998 (29) og 1997 (23) (fig. 4). Fuglene er ringmærket hele året, men flest i april-juni og oktober-november (fig. 3). Blandt de kønsbestemte fugle (n=169) er 57% hunner og 43% hanner. Blandt aldersbestemte fugle (n=228) er 19% unger, 38% ungfugle (1k) og 43% ældre fugle (2k+).

Med 24 genmeldinger er 8,5% genmeldt. 19 er genmeldt på mærkningsstedet og én uden for Færøerne (fig. 1).

Træk, overvintring og spredning

Ringmærkede redeunger er genmeldt på Færøerne op til en måned efter mærkningen og en enkelt er genmeldt her to år efter mærkningen. Længste strækning en ringmærket ungfugl (1k) er fløjet mellem to ynglesæsoner er 24 km, fra Nólsoy til Klaksvík, Borðoy. Ingen voksne fugle ringmærket i yngletiden (juni-august) er genfundet på Færøerne om efteråret (september-november), én er fundet om vinteren (december-februar), fire om foråret (marts-maj) og to i yngletiden 2-3 år efter mærkningen. En årsag til manglende genmeldinger i september-november på Nólsoy er, at solsorterne kender Helgolandsrusen og ved, hvordan de kan komme ud uden at blive fanget.

Én færøsk solsort er genmeldt i udlandet: en voksen mærket 27. marts 2006 på Nólsoy blev

Fakta Facts

Mærkninger *Birds ringed* 281
- heraf mærket som unger *Ringed as chicks* 43 (19%)

Genmeldinger *Recoveries*
Antal genmeldinger *No. of recoveries* 24
- heraf udenfor Færøerne *Recovered abroad* 1
Antal fugle *No. of individuals* 24
- heraf mærket som unger *Ringed as chicks* 5 (21%)
Genmeldingsandel *Proportion recovered* 8,5%
Mærket i udlandet og genmeldt på Færøerne
Ringed abroad, recovered in the Faroes 3

Ekstremer *Extremes*
Højeste alder *Oldest bird* 4 år 3 mdr.
Længste afstand *Longest distance*
Holland *The Netherlands* 1.305 km

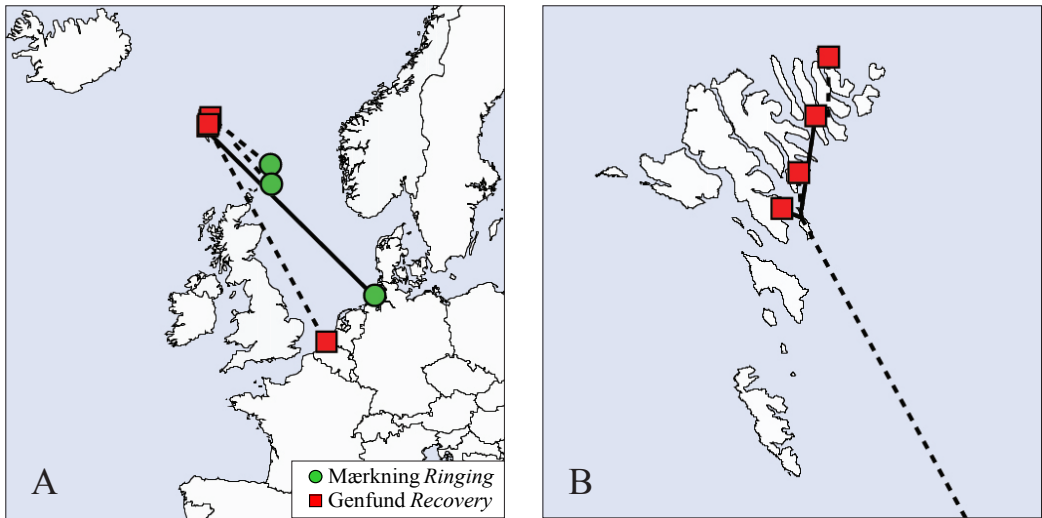

Fig. 1. A) Samtlige genfund af solsort ringmærket på Færøerne (n=24), og mærkningslokaliteter for solsort ringmærket i udlandet og genmeldt på Færøerne (n=3). B) Genfund af solsort ringmærket på Færøerne og genmeldt mere end 5 km fra mærkningslokalitet. Fuldt optrukne linjer angiver direkte træk, mens stiplede linjer forbinder mærknings- og genfundssted. A) All recoveries of blackbirds ringed in the Faroes (n=24), and ringing sites of blackbirds ringed abroad and recovered in the Faroes (n=3). B) Recovery sites of blackbirds ringed in the Faroes and recovered >5 km from ringing site. Unbroken lines indicate direct migration and dashed lines connect ringing and recovery sites.

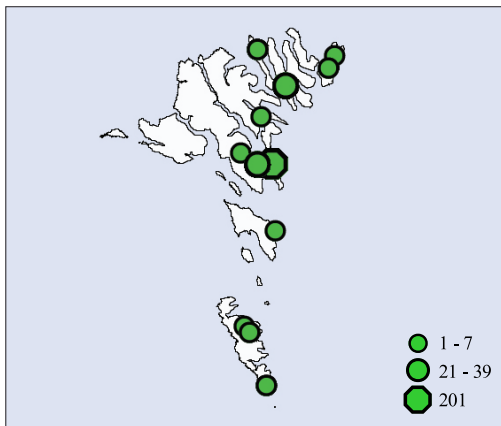

Fig. 2. Mærkningslokaliteter for solsort ringmærket på Færøerne (n=281). Ringing sites of blackbirds ringed in the Faroes (n=281).

aflæst 3. november 2006 i Zeeland, Holland, 1.305 km fra mærkningsstedet mod sydsydøst.

Tre fugle mærket i udlandet er genfundet på Færøerne: En solsort mærket 20. januar 1977 på Helgoland blev fundet død en måned senere (22. februar) på Sandoy, 1.202 km nordvest for mærkningsstedet, svarende til en gennemsnitlig træk hastighed på 36 km/døgn. En ung (1k) solsort mærket 21. oktober 1984 på Mainland, Shetlandsøerne, blev fundet død 12. februar 1988 på Fugloy, 341 km nordvest for mærkningsstedet. En tredje solsort, 2k han, mærket 23. april 1958 på Fair Isle, blev fundet død på et skib 22. marts 1963 cirka 55 sømil øst for Suduroy.

De færøske solsorte er primært standfugle, men enkelte fugle – og i sjældne tilfælde mange fugle (J-K. Jensen, personlig observation) – trækker til De Britiske Øer, Holland og måske nordvestlige Tyskland om efteråret.

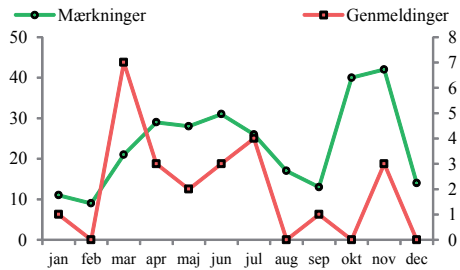

Fig. 3. Mærknings- og genmeldingsmåned for solsort ringmærket på Færøerne. *Month of ringing (green circles) and recovery (red squares) of blackbirds ringed in the Faroes.*

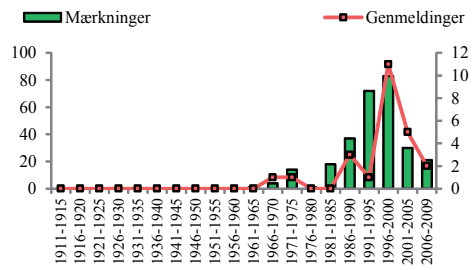

Fig. 4. Mærknings- og genmeldingsår for solsort ringmærket på Færøerne, i femårsperioder. *Year of ringing (green bars) and recovery (red squares) of blackbirds ringed in the Faroes (five-year periods).*

English summary

Blackbird is a common resident breeding bird as well as a migrant and winter visitor to the Faroes. Originally a rare visitor in the mid 1800s, the first breeding record was in 1947. The population now numbers approximately 500 pairs and is still growing. 281 blackbirds have been ringed in the Faroes, most on Nólsoy (201). Blackbirds have been ringed year round, but most in April-June. 19% were ringed as chicks, 38% as young birds and 43% as older birds. There are 24 recoveries, 19 at the ring-

ing site and one abroad. The longest distance of a young bird between ringing and recovery site is 24 km (from Nólsoy to Klaksvík, Borðoy). A bird ringed as an adult on 27 March 2006 on Nólsoy was controlled on 3 November 2006 in Zeeland, the Netherlands, 1,305 km SSE of the ringing site. Three foreign-ringed blackbirds have been recovered in the Faroes, one from Shetland, one from Fair Isle and one from Helgoland, Germany.